

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра сільськогосподарських машин та системотехніки
ім. акад. П.М.Василенка

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан гуманітарно-педагогічного
факультету
к. пед. І. ГИМАНОВИЧ
Інна САВИЦЬКА
2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри сільськогосподарських машин та системотехніки
ім. акад. П.М. Василенка

Протокол № 10 від „17” квітня 2024 р.

Завідувач кафедри

Юрій ГУМЕНЮК

”РОЗГЛЯНУТО ”

Гарант ОПІ Професійна освіта
Оксана ВАСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«Машиновикористання в рослинництві»
(Сільськогосподарські машини)**

Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	015 – „Професійна освіта (015.37 «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології») ”
Освітня програма	Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології
Факультет	<u>“Гуманітарно-педагогічний”</u>

Розробник: Теслюк В.В., професор кафедри сільськогосподарських машин та системотехніки ім. акад. П.М.Василенка, доктор с.г.н., професор

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни «Машиновикористання в рослинництві»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Рівень вищої освіти	Бакалавр	
Спеціальність	015 Професійна освіта (015.37 «Аграрневиробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології»)	
Освітня програма	Професійна освіта (Аграрне виробництво, перробка сільськогосподарської продукції та харчові технології	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова дисципліна	
Загальна кількість годин	37	
Кількість кредитів ECTS	1	
Кількість змістових модулів	1	
Форма контролю	Іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	4	
Семестр	8	
Лекційні заняття	13 год.	
Практичні заняття	13 год.	
Самостійна робота	94 год.	
Індивідуальні завдання	-	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання:	2 год	-

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Машиновикористання в рослинництві» є підготовка майбутнього фахівця, який може працювати у професійно-технічних та вищих навчальних закладах на посадах викладача фахових дисциплін, майстра виробничого навчання, методиста, вихователя, інспектора.

Завдання дисципліни «Машиновикористання в рослинництві» набути знання з призначення, загальної будови і технологічних регулювань сільськогосподарських машин, а також одержання навиків по підготовці машин до роботи, їх технологічного використання і оцінці якості їх роботи.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій та методів педагогічної науки та інших наук, пов'язаних із сферами виробництва і переробки продуктів сільського господарства та харчовими технологіями і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість, планувати, організовувати, контролювати, координувати роботу та вмотивовувати членів колективу.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 7. Здатність аналізувати ефективність проектних рішень, пов'язаних з підбором, експлуатацією, удосконаленням, модернізацією технологічного обладнання та устаткування галузі/сфери відповідно до спеціалізації

СК 8. Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення для вирішення професійних завдань в галузях, пов'язаних з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

СК 10. Здатність упроваджувати ефективні методи організації праці відповідно до вимог екологічної безпеки, безпеки життєдіяльності та охорони і гігієни праці.

СК 11. Здатність використовувати у професійній діяльності основні положення, методи, принципи фундаментальних та прикладних наук.

СК 12. Здатність виконувати розрахунки технологічних процесів в галузі.

СК 13. Здатність управляти комплексними діями/проектами, відповідати за прийняття рішень у непередбачуваних умовах та професійний розвиток здобувачів освіти і підлеглих.

СК 14. Здатність збирати, аналізувати та інтерпретувати інформацію (дані) в галузях, пов'язаних з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР 02. Володіти інформацією чинних нормативно-правових документів, законодавства, галузевих стандартів професійної діяльності в

установах, на виробництвах, організаціях сфер, пов'язаних з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

ПР 06. Доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу державною та іноземною мовами.

ПР 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.

ПР 08. Самостійно планувати й організовувати власну професійну діяльність, діяльність здобувачів освіти і підлеглих, координувати їх роботу та вмотивовувати.

ПР 10. Знати основи психології, педагогіки, а також основи фундаментальних і прикладних наук, пов'язаних з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою.

ПР 16. Знати основи і розуміти принципи функціонування технологічного обладнання та устаткування галузей, пов'язаних з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

ПР 17. Виконувати розрахунки, що відносяться до сфери професійної діяльності.

ПР 18. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані з вибором матеріалів, виконанням необхідних розрахунків, конструюванням, проектуванням технічних об'єктів у предметній галузі, що пов'язана з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

ПР 19. Уміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових складних завдань у галузі, що пов'язана з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

ПР 20. Емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики.

ПР 21. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.

ПР 23. Розуміти соціально-економічні процеси, що відбуваються в Україні та світі, мати навички ефективного господарювання.

ПР 24. Володіти основами управління персоналом і ресурсами, навичками планування, контролю, звітності на виробництвах, в установах, організаціях сфер, пов'язаних із аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми навчання;
- скороченого терміну денної (заочної) форми навчання.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. Трактори і машини для вирощування сільськогосподарських культур													
Тема 1. Вступ до дисципліни. Основні енергетичні, транспортні і навантажувальні засоби.	9	1	1			7							
Тема 1. Грунтообробні та меліоративні машини	9	1	1			7							
Тема 2. Машини для підготовки та внесення добрив	9	1	1			7							
Тема 4. Машини для сівби і садіння	9	1	1			7							
Тема 5. Машини для захисту рослин	9	1	1			7							
Тема 6. Машини для заготівлі кормів	9	1	1			7							
Тема 7. Машини для збирання зернобобових, круп'яних і олійних культур	9	1	1			7							
Тема 8. Машини для збирання кукурудзи на зерно та післязбиральної обробки качанів	9	1	1			7							
Тема 9. Машини, агрегати для післязбиральної обробки зерна і зберігання урожаю	9	1	1			7							
Тема 10. Машини для збирання і сортування картоплі	8	1	1			6							
Тема 11. Машини для збирання коренеплодів буряків	8	1	1			6							
Тема 12. Машини для збирання прядивних культур	7	0,5	0,5			6							

Тема 13. Машини для збирання овочевих та плодово-ягідних культур	8	1	1			6					
Тема 14. Машиновикористання в рослинництві	8	0,5	0,5			7					
Усього годин	120	13	13			94					

3. Теми практичних занять

	№ роботи	Тема практичного заняття	Кількість годин
	1.	Трактори та автомобілі. Призначення, будова й налаштування основних вузлів, агрегатів і систем тракторів та автомобілів.	1
	2.	Призначення, будова, налаштування й використання ґрунтообробних машин.	1
	3.	Машини для підготовки та внесення добрив. Призначення, будова, налаштування й використання.	1
	4.	Машини для сівби і садіння. Призначення, будова, налаштування й використання.	1
	5.	Машини для захисту рослин. Призначення, будова, налаштування й використання.	1
	6.	Машини для заготівлі кормів. Призначення, будова, налаштування й використання.	1
	7.	Машини для збирання зернових, зернобобових, круп'яних і олійних культур та насінників трав. Призначення, будова, налаштування й використання.	1
	Поточний контроль (Модульний тест 1)		
	8.	Машини для збирання кукурудзи на зерно та післязбиральної обробки качанів. Призначення, будова, налаштування й використання.	1
	9.	Машини, агрегати для післязбиральної обробки зерна і зберігання урожаю. Призначення, будова, налаштування й використання.	1
	10.	Машини для збирання і сортування картоплі. Призначення, будова, налаштування й використання.	1
	11.	Машини для збирання коренеплодів буряків. Призначення, будова, налаштування й використання.	1
	12.	Машини для збирання прядивних культур. Призначення, будова, налаштування й використання.	0,5
	13.	Машини для збирання овочевих та плодово-ягідних культур. Призначення, будова, налаштування й використання	1
	14.	Комплектування машинно-тракторних агрегатів для виконання технологічних процесів в рослинництві.	0,5
			26
	Поточний контроль (Модульний тест 2)		

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Аналіз конструктивних особливостей сучасних тракторів с.г. призначення	7
2.	Машини для безвального обробітку ґрунту. Марки, будова й налаштування на роботу	7
3.	Машини для внесення рідких комплексних добрив. Механізація стрічкового внесення добрив. Будова й налаштування машин на роботу.	7
4.	Сівалки для сівби насіння малорозмірних культур, садивні машини. Будова, принцип роботи та регулювання.	7
5.	Машини для безперервного обробітку насіння. Будова, принцип роботи та налаштування. Визначення норми витрати робочої рідини.	7
6.	Аналіз конструктивних особливостей сучасних машин для заготівлі кормів. Будова, принцип роботи та налаштування рулонних прес-підбирачів.	7
7.	Машиновикористання в вирощуванні, догляді, збирання та післязбиральної обробки зерна при використанні сучасних зернозбиральних комбайнів. Будова, принцип роботи та налаштування аксіально- роторних комбайнів.	7
Поточний контроль виконання самостійної роботи №1		
8.	Машиновикористання в технологіях вирощування, догляду, збирання кукурудзи на зерно та післязбиральної обробки зерна	7
9	Машини, агрегати для післязбиральної обробки зерна і зберігання урожаю	7
10.	Машиновикористання для транспортування, сортування і зберігання картоплі	6
11.	Машиновикористання в технологіях транспортування і зберігання коренеплодів буряків	6
12.	Машиновикористання в технологіях вирощування і первинної переробки прядивних культур	6
13.	Машиновикористання для сортування, розважування і транспортування овочевих та плодово-ягідних культур	6
14.	Основи формування машинно-тракторних агрегатів машиновикористання в рослинництві	7
	Всього	94
Поточний контроль виконання самостійної роботи №2		

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- самостійні роботи;
- реферати;

- захист практичних робіт;

6. Методи навчання

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);

7. Методи оцінювання

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- самостійна робота;
- реферати, есе;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4961>;
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);

- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;
- програма навчальної практики навчальної дисципліни (додається окремо).
- Войтюк Д.Г., Теслюк В.В., Онищенко В.Б., Сівак І.М., Вечера О.М., Смолінський С.В., Ямков О.В. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Машиновикористання в рослинництві» (Сільськогосподарські машини) для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти із спеціальності: 015 – „Професійна освіта (015.37 «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології»)» – Київ: Видавничий центр НУБіП України, 2024. – 42 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Осадчий О. Основи сільського господарства. Київ: Центр навчальної літератури, 2021. 294 с.
2. Войтюк Д.Г., Гаврилюк Г.Р. Сільськогосподарські машини: підручник. Київ: Каравела, 2018. 552 с.
3. Войтюк Д.Г., Деркач О.П., Лукач В.С. Машини для рослинництва: Практикум: навч. посіб. з виконання лабораторних робіт для студентів спеціальності 133 «Галузеве машинобудування». Ніжин: видавець ПП Лисенко М.М., 2017. 352 с.
4. Сільськогосподарські машини: навч. посіб. / Д.Г. Войтюк та ін. Київ: «Агроосвіта», 2017. 180 с.
5. Кравчук В., Кушнар'єв А., Таргоня В., Павлишин М., Гусар В. Біосфера та агротехнології: інженерні рішення: навч. посіб. / за ред. В. Кравчука. Міністерство аграрної політики та продовольства України; УкрНДПВТ ім. Л. Погорілого: Дослідницьке, 2015. 230 с.

Інформаційні ресурси

1. Трактори - https://www.youtube.com/watch?v=rF4wq_iCxfc ---
2. Принцип роботи двигуна ВЗ - <https://www.youtube.com/watch?v=svZyMBNprR4>
3. Техніка для основного обробітку ґрунту *HORSH* - <https://www.youtube.com/watch?v=rG4J2FPhO9U>
4. Огляд агрегата комбінованого АКПК - <https://www.youtube.com/watch?v=TnidDkFcxmc>.
5. Машини для внесення мінеральних добрив НМЦ - <https://www.youtube.com/watch?v=2xtUXj9cMWc&t=39s>
6. Внесення органічних добрив на FENDT+ПРТ-10 - <http://youtube.com/watch?v=Zd9qthtynws>
7. Зернові сівалки НМЦ - <https://www.youtube.com/watch?v=oMhB97BdVQ4>
8. Сівалки зернові НМЦ *HORSCH* - https://www.youtube.com/watch?v=1Jee_Vx7ytM
9. UKAB НМЦ Обприскувачі - <https://www.youtube.com/watch?v=KiJTsozDiV8>

10. Причіпний штанговий обприскувач ОПШ 3524, - ОГЛЯД агрегату, робота, підготовка - <https://www.youtube.com/watch?v=rbYO5whte-I>
11. Сучасні технології заготівлі кормів» частина 1 - <https://www.youtube.com/watch?v=29qizxJ6YNA>
12. Способи заготівлі кормів - <https://www.youtube.com/watch?v=zsJvbkB7MkI>
13. Технологія збирання зернових - https://www.youtube.com/watch?v=YC7_HFZZzjs
14. Зернозбиральний комбайн КЗС-9 Славутич НМЦ - <https://www.youtube.com/watch?v=swrCn6l9Ic8>
15. Принцип роботи комбайна - <http://youtube.com/watch?v=KzCEz78D8PA>
16. Машин для збирання кукурудзи на зерно - <https://www.youtube.com/watch?v=3bg9Di1oDYU>
17. Післязбиральна обробка зерна. Зерноочисні машини. - <https://www.youtube.com/watch?v=TE57dPT0tCw>
18. Технологія вирощування і збирання картоплі Європа - <https://www.youtube.com/watch?v=zUUh02k3J2c>
19. Збирання картоплі Рубеж технікум - <https://www.youtube.com/watch?v=NG6LWxQFy6M>
20. Робота бурякозбирального комбайна Grimme Rexor 620 - <https://www.youtube.com/watch?v=0iIDeyHKz7E>
21. Збирання льону - https://www.youtube.com/watch?v=_RibxWeTBTE&t=14s
22. Машиновикористання в рослинництві - <https://vseosvita.ua/library/masinovikoristanna-v-roslinnictvi-2032.html>